

Jeg nævnedes før, at denne Sag de fleste Steder havde mødt en passiv og træg Modstand fra Gejstlighedens Side, og det samme har været Tilfældet herhjemme. Og særlig er vort Kultusministerium der gaaet i Spidsen ved, om jeg saa maa sige, at give vor Gejstlighed et daarligt Eksempel, idet det nemlig har givet sig Skinnet af ikke at ønske, at Loven benyttes ret meget i Praksis. Et Omslag er dog sket allerede ved Cirkulæret af 5. Februar 1894, som jeg senere skal komme til; og før den Tid var der i et af de mange vaklende Cirkulærer, nemlig det af 21. Februar 1893, af selve Kultusministeriet udtalt den Anskuelse, at man ikke bør støde Bekenderne i Folkekirken fra sig, fordi de ere Tilhængere af Ligbrænding, som af alle indrømmes ikke i og for sig kommer i Strid med Kirkens Lære. Saa langt vare vi dog altsaa allerede komne den Gang, og det er et Skridt paa Vejen til at gøre Ligbrænding brugelig og anvendelig, ikke blot for dem, der bryde sig fejl om Kirkens Lære, men ogsaa for alle de andre ganske lige saa smittefarlige Individuer, som ønske at brændes under Iagttagelse af Kirkens Former, fordi det stemmer med deres Samvittighed.

Alle de Herrer have vel set Krematoriet ude paa Nordre Fasanvej. Denne lille Bygning ligner et ganske almindeligt Ligkapel uden Skorsten eller noget; men i Baggrunden af den staar der en Ovn, hvori Kisten sættes ind paa Ruller, og to Timer efter udleveres Asken i en lille sirlig Urne eller Terrakottasarkofag til de overlevende, som saa enten kunne sætte den i Kolumbariet — Columbarium betyder egentlig et Dueslag —, altsaa nogle Hylder, som findes i Forværelset, eller ned sætte den paa Kirkegaarden. Den er forsejlet med Foreningens Segl, og alle Sikkerhedsforanstaltninger ere truffene, for at det ogsaa virkelig er Familiens kære afdødes Aske, som rummes i denne Urne.

Efter disse almindelige Betragtninger om Ligbrænding, hvis Indhold jo vel sagtens i det hele og store vil være temmelig bekendt for de fleste af de Herrer, skal jeg tillade mig at fremdrage nogle enkelte spredte Træk af, hvorledes det er gaaet til, at vi have faaet en

Ligbrændingslov herhjemme. Det begyndte med, at Hygiejnikerne, Lægerne paaviste Smittefarens ved de nuværende Begravelsesforhold, og der dannede sig i 1881 en Forening her i København for at virke hen til Indførelse af Ligbrænding i Stedet for Begravelse eller jævnsides med Begravelse for dem, som ønskede at benytte Ligbrænding. Denne Forening vandt straks megen Tilslutning, fik hurtigt 1,700 Medlemmer og talte en Mængde bekendte og ansete Mænd i sin Midte. I Spidsen for Foreningen stod en Mand, hvis Navn vil være bekendt baade i denne Sal og i Landstinget, nemlig Professor Goos. Det var denne Mand, der som Formand for Ligbrændingsforeningen tog sig paa at virke for denne store og nyttige Samfundssags Fremme. Og det første, han gjorde i den Retning, var at erhverve en Udtalelse fra Sundhedskollegiet, og dette kom med en Udtalelse, hvori det anbefalede Ligbrænding som hygiejnisk god i Mod sætning til Begravelsens Farlighed. Det næste Skridt, som Professor Goos som Formand gjorde, var at affatte et Andragende til Regeringen, hvori Regeringen anmodedes om, at det maatte blive taget under Forhandling med alle vedkommende Myndigheder, om og under hvilke Betingelser Ligbrænding kunde tillades. Dernæst afholdtes et Lægemøde i Kolding, hvor Professor, Dr. Levison, den senere energiske Formand for Foreningen, talte for og fik vedtaget en Resolution til Gunst for Ligbrændingen. I Aaret 1882 modtog Foreningen fra Justitsministeriet et Svar: Justitsministeriet havde forhandlet med Kirkeministeriet, men Kirkeministeriet var ikke stemt for denne Reform, og derfor vilde Justitsministeriet heller ikke have med den at gøre.

Saa indgav Ligbrændingsforeningen i November 1882 et Andragende her til Folketinget om, at Rigsdagen skulde støtte Foreningens Bestræbelser, og dette Andragende kom i Januar 1883 til Forhandling her i Tinget, og Stemningen blandt Tingets Medlemmer var i det hele og store for at hjælpe Foreningen frem til Indførelse af Ligbrænding. Men Kultusminister Scavenius satte sig imod det. Han fremførte ikke noget nyt Synspunkt, men han syntes ikke om det. Det er jo i Reg-